

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500250 Biologia	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Dolores Jaraquemada Pérez de Guzmán
Correu electrònic: Dolores.Jaraquemada@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)
Grup íntegre en anglès: Sí
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Les 10 primeres classes es faran en català

Equip docent

Mercè Martí Ripoll
Julian Miguel Blanco Arbues
Javier Martinez Picado
Christian Brander Silva
Pere Joan Cardona Iglesias
Laila Darwich Soliva

Equip docent extern a la UAB

Alfred Cortés
Aura Muntasell Castellví
Carlota Dobaño
Hernando del Portillo

Prerequisits

L'alumne que ha de cursar els estudis d'Immunologia de les Malalties Infeccioses (IMI) ha d'haver assolit les competències d'aprenentatge en l'assignatura d'Immunologia del seu Grau.

Objectius

BLOC I.

Recordatori dels aspectes principals de resposta Immunitària Innata i Adaptativa

El Sistema Immunitari Associat a Mucoses: el MALT

Descripció anatòmica i morfològica del MALT. Recirculació limfocitària

Resposta Immunitària al MALT: mecanismes de la immunitat innata i adaptativa.

BLOC II

Resposta immunitària als bacteris

Analitzar els mecanismes antibacterians mediat per la immunitat innata i l'adaptativa.

Comprendre les diferències en els mecanismes immunitaris efectors que operen enfront dels bacteris intra o extracel·lulars.

Conèixer els diferents mecanismes de evasió que utilitzen els bacteris per evadir el sistema immunitari.

Patologia i tractament de les malalties causades per infeccions bacterianes

Saber reconèixer i descriure les patologies causades per les infeccions bacterianes que són clínicament importants.

Identificar les malalties bacterianes emergents.

Vacunes.

Seminaris per especialistes

Bloc III

Resposta immunitària als paràsits

Conèixer els aspectes bàsics de la infeccions parasitàries.

Comprendre els mecanismes immunitaris que emprava l'organisme per enfrontar els diferents tipus d'infeccions parasitàries.

Conèixer les diverses estratègies i mecanismes usats pels diferents paràsits per tal d'evadir la resposta immunitària de l'hoste.

Patologia i tractament de les malalties causades per paràsits

Saber reconèixer i descriure les patologies causades per les infeccions per paràsits que són clínicament importants.

Vacunes.

Seminaris per especialistes

BLOC IV

Resposta immunitària als virus

Comprendre els conceptes centrals vinculats a la immunitat antiviral.

Identificar i caracteritzar els mecanismes propis de la immunitat innata i adaptativa que intervenen en la defensa enfront de les infeccions virals.

Descriure les estratègies emprades pels virus per tal d'evadir la resposta immunitària antiviral.

Patologia i tractament de les malalties causades per infeccions per virus

Saber reconèixer i descriure les patologies causades per les infeccions per virus que són clínicament importants.

Identificar les malalties víriques emergents.

Vacunes.

Seminaris per especialistes

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Fer proves funcionals i determinar, valorar i interpretar paràmetres vitals.
- Obtenir informació, dissenyar experiments i interpretar els resultats biològics.
- Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
2. Dissenyar i fer experiments moleculars i cel·lulars del sistema immunitari, tant en els aspectes bàsics com aplicats a malalties infeccioses o pròpies del sistema immunitari, i interpretar-ne els resultats.
3. Interpretar i correlacionar paràmetres essencials tant en situacions de normalitat com en resposta a infeccions o en patologies del sistema immunitari.
4. Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Continguts

Bloc I

Revisió de la Resposta Immunitària Innata i Adaptativa: inflamàsoma, Senyalització de TLRs, llinatges cel·lulars de cèl·lules Th (Th1, Th2, Th17) i cèl·lules T reguladores.

MALT: anatomia de les mucoses, recirculació limfocitària, descripció dels elements cel·lulars (limfòcits intraepiteliais) i humerals (IgA) i resposta immunitària associada al MALT.

Bloc II.

Resposta immunitària als bacteris.

Patologia i tractament de les malalties causades per infeccions bacterianes.

Seminaris per especialistes que inclouran un monogràfic de tres sessions sobre *Mycobacterium tuberculosis*.

Bloc III.

Resposta immunitària als paràsits.

Patologia i tractament de les malalties causades per paràsits.

Seminaris per especialistes que inclouran un monogràfic de tres sessions sobre *Plasmodium falciparum*.

Bloc IV.

Resposta immunitària als virus.

Patologia i tractament de les malalties causades per infeccions virals.

Seminaris per especialistes que inclouran un monogràfic de tres sessions sobre el virus de l'HIV.

Metodologia

CLASSES EXPOSITIVES:

Els temes de les Unitats Didàctiques s'impartiran en 30 sessions. Algunes de les sessions seran impartides per professors convidats i especialistes en l'àmbit de recerca clínica de malalties causades per patògens. El contingut del programa de teoria serà impartit principalment pels professors en forma de classes magistrals amb suport audiovisual. Les presentacions utilitzades a classe pel professor estaran prèviament disponibles al Campus Virtual de l'assignatura.

En els seminaris impartits per professors convidats, la llengua vehicular podrà ser català, castellà o anglès, depent de la preferència del ponent.

APRENTATGE AUTÒNOM:

L'aprenentatge autònom es basarà en assolir les competències específiques d'aprenentatge que acompanyaran l'inici de cada Bloc en els que es divideix el programa de l'assignatura. S'aconsella que els alumnes consultin de forma regular els llibres recomanats a l'apartat de Bibliografia d'aquesta guia docent per tal de consolidar i clarificar, si és necessari, els continguts explicats a classe. En aquest sentit també és aconsellable que els alumnes utilitzin els enllaços indicats al Campus Virtual, que contenen vídeos i animacions relacionats amb els processos explicats a classe.

APRENTATGE COOPERATIU:

Es programaran sessions d'aprenentatge basat en problemes (ABP) o CASOS. Per resoldre els casos s'aplicarà la metodologia de l'aprenentatge cooperatiu: es faran grups de 3 o 4 alumnes. La informació dels casos es penjarà al Campus Virtual (CV). La resolució dels casos tindrà com a objectiu general que els alumnes busquin, analitzin i sintetitzin informació sobre la patologia que provoca, la resposta immunitària que es desenvolupa, els mecanismes d'evasió, el diagnòstic i el tractament per un determinat microorganisme. Per a la realització i desenvolupament del cas, els alumnes hauran de:

- 1) Elaborar un treball escrit que consti de les parts: Introducció i estat actual del tema, objectius, desenvolupament de la informació trobada, discussió i conclusions.
- 2) Elaborar una presentació oral: escollir les parts fonamentals del treball i exposar-ho a la resta de la classe en una exposició de 12 minuts més preguntes per cada grup. Es valorarà positivament als alumnes a fer la presentació oral i les diapositives en anglès.
- 3) Elaborar un portafoli individual que reculli un resum de les tasques del seu treball dins del grup per elaborar el treball cooperatiu presentat (treball escrit i presentació oral) i les seves reflexions al voltant del seu procés d'aprenentatge amb l'objectiu de demostrar el seu progrés al llarg del temps en l'assoliment de competències.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Expositives	30	1,2	1, 2, 3, 4

Pràctiques d'Aula	12	0,48	1, 2, 3, 4
Tipus: Supervisades			
Elaboració Presentació Oral	15	0,6	1, 2, 3, 4
Elaboració Treball escrit	16,5	0,66	1, 2, 3, 4
Informe individual sobre l'el·laboració del treball cooperatiu	1	0,04	1, 4
Tipus: Autònomes			
Consolidació de l'aprenentatge: estudi	50	2	2, 3, 4
Interpretació de dades a partir d'un article o cas clínic	20	0,8	1, 2, 3, 4

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura serà individual i continuada a través de proves que avaluaran:

- l'aprenentatge individual de l'alumne a partir d'exàmens parcials
- l'aprenentatge cooperatiu a partir de les activitats formatives programades a les pràctiques d'aula, presentació escrita i oral d'un Problema o CAS clínic.

Les activitats d'avaluació programades a l'assignatura d'Immunologia són:

Exàmens parcials : dos exàmens parcials. Cada prova valdrà 35% de la nota final. Seran exàmens de tipus test de 25-30 preguntes amb 5 opcions i només una de veritable. Per a ser avaluat s'haurà d'haver contestat el 70% de les preguntes (17-21 preguntes). A la correcció es restarà 1/5 del valor de cada pregunta per resposta incorrecta. Per aprovar aquesta part de l'assignatura, la suma dels dos parcials ha de ser superior al 50% del seu pes en el total de la nota (igual o superior a 3,5 punts). Els alumnes han d'assolir un mínim del 40% de la nota d'un dels dos parcials per poder compensar la nota amb l'altre parcial.

Casos (ABP): Els casos es plantegen com un treball cooperatiu en grups de 3-4 alumnes. Poden ser problemes pràctics o casos clínics. L'objectiu és que els alumnes desenvolupin les seves capacitats d'autoaprenentatge, de cerca i selecció d'informació i finalment que desenvolupin la capacitat de síntesi i de comunicació escrita. També de treball en grup.

L'avaluació dels casos representarà el 30% de la nota final de l'assignatura desglosada en:

- un 20% pel treball escrit en el que es valorarà la presentació escrita del cas, l'originalitat, el desenvolupament del tema i la resposta a preguntes formulades en el plantejament del cas.
- un 10% la presentació oral en la que es valorarà el contingut així com l'expressió oral, el disseny de les diapositives i la defensa del tema.

Per aprovar aquesta part de l'assignatura, la nota dels casos ha de ser superior al 50% del seu pes en el total de la nota (igual o superior a 1,5 punts).

La nota final de l'assignatura es compondrà per la puntuació obtinguda dels dos parcials ($\geq 3,5$) i la nota dels casos ($\geq 1,5$).

En cas de no superar l'assignatura o de voler pujar nota, l'alumne podrà recuperar-la amb un examen final o bé recuperar el parcial que tingui suspès.

La no presentació a qualsevol de les proves ha d'estar justificada per poder repetir-les.

Es considerarà que un estudiant obtindrà la qualificació de **No Avaluable** si realitza menys d'un 50% de les activitats d'avaluació programades.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen Final (només si no s'ha assolit el 50% en els dos parcials)	70 %	2	0,08	1, 2, 3, 4
Examen Parcial 1	35%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4
Examen Parcial 2	35%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4
Presentació Oral d'un treball en grup	10 %	0,5	0,02	1, 2, 3, 4
Treball escrit	20%	0	0	1, 2, 3, 4

Bibliografia

- Llibres en anglès:

Primer to the Immune Response, 2nd Edition, by Tak W. Mak, Mary Saunders and Bradley Jett. ELSEVIER (2014)

Review of Medical Microbiology and Immunology by W. Levinson. Mc Graw Hill, 11e, (2010).

Deja Review **Microbiology & Immunology**, by E. Chen, S. Kasturi, McGraw-Hill Ed. 2nd ed (2010).

Elsevier's Integrated Review **Immunology and Microbiology**: With STUDENT CONSULT Online Access, by Jeffrey K. Actor - Elsevier Science Health Science Division (2011)

BRS Microbiology and Immunology, by Arthur G. Johnson, Richard J. Ziegler, Louise Hawley - Lippincott Williams & Wilkins (2009).

Janeway's Immunobiology by K Murphy. Ltd/Garland Science, NY & London, 8th ed (2011)

Kuby Immunology (with web support) by T.J. Kindt, R.A. Goldsby, B.A. Osborne. W.H. Freeman Co., 6th ed (2006)

Cellular and Molecular Immunology by Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, Shiv Pillai, Saunders, 7th ed (2011).

Immunology, by David K. Male, Jonathan Brostoff, Ivan Maurice Roitt, David B. Roth Mosby Elsevier Ed., 7th ed (2006)

Roitt's Essential Immunology, by [Peter Delves](#), [Seamus Martin](#), [Dennis Burton](#), [Ivan Roitt](#), Wiley-Blackwell Ed., 12th ed (2011)

Principles of Mucosal Immunology (Society for Mucosal Immunology), by Phillip D. Smith, Thomas T. McDonald, Richard S. Blumberg Ed. Garland Science 1st ed. (2013).

Mim's Pathogenesis of Infectious disease. A.A; Nash, R.G. Dalziel & J. R. Fitzgerald. Academic Press Ed. 6th Edition. (2015)

Principles of Molecular Virology. A.J Cann. Academic Press Ed. 6th Edition. (2016)

- Llibres en castellà o català:

Microbiología e inmunología médicas de W. Levinson. Mc Graw Hill interamericana, 8ª ed, (2006).

Inmunobiología de Janeway: K Murphy, P. Travers, M. Walport, Mc Graw Hill, 7ª ed, (2008).

Inmunología Celular y Molecular de A.Abbas, W. Lichtman, S Pillai. W. B. Saunders Co., Philadelphia, 7ª ed, (2012).

Introducción a la Inmunología Humana de L. Faimboim, J. Geffner. Ed Medica Panamericana, 7ª ed (2011).

Inmunología de Kuby by T.J. Kindt, R.A. Goldsby, B.A. Osborne. Mc Graw Hill 6ª ed., (2007).

Inmunología de P. Parham. Ed. Panamericana, 2ª ed. (2006).

Inmunología, Biología y Patología del Sistema Inmunitario de JR Regueiro, C López Larrea, S González Rodríguez, E Martínez Naves. Ed Médica Panamericana, 4ª ed, 2011.

Diccionari d'immunologia de TERMCAT, Centre de Terminologia, Ed Masson, Barcelona, 2005

- **Bibliografia Complementària** (reviews més importants en Immunologia)

Advances in Immunology

http://www.elsevier.com/wps/find/bookdescription.cws_home/716912/description#description

<http://www.sciencedirect.com/science/bookseries/00652776>

Annual Review of Immunology

<http://arjournals.annualreviews.org/loi/immunol>

Current Opinion in Immunology

http://www.elsevier.com/wps/find/journaldescription.cws_home/601305/description#description

<http://www.sciencedirect.com/science/journal/09527915>

Immunological Reviews

<http://www3.interscience.wiley.com/journal/118503650/home>

Nature Reviews in Immunology

<http://www.nature.com/nri/index.html>

Seminars in Immunology

http://www.elsevier.com/wps/find/journaldescription.cws_home/622945/description#description

Trends in Immunology

<http://www.cell.com/trends/immunology/>

Microbiology and Immunology

<http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/%28ISSN%291348-0421>

Journal of Microbiology, Immunology and Infection

<http://www.e-jmii.com/>

Comparative Immunology, Microbiology and Infectious Diseases

http://www.elsevier.com/wps/find/journaldescription.cws_home/496/description#description